

farni cerkvi zbranemu ljudstvu okliče. Počil je glas, da nekateri župani mislijo volitev volilnih mož s tem oklicati, da bodo dotični razglas domá pri svojem stanovanju ali v pisarnici županstva na desko (tablo) nabili. Tak oklic sicer ni navaden in je v smislu volilne postave, al ker bi takem oklicu marsikak volilec ne izvedel dneva in ure volitve, zato opominjamo domoljube naše, naj po zanesljivih ljudéh, ki v vasi županstva stanujejo, ali oni sami volilcem, ki spadajo v dotično občino od hiše do hiše nemudoma napovejo, kje, kateri dan in ob kateri uri bode volitev, pa tudi vsacega resno opomnijo, da o pravem času gotovo k volitvi pride.

— (*Iz seje dežel. odbora 16. junija.*) Vodstvu deželne vino- in sadjerejske šole Slapinske se je dovolil z učenci izlet na Goriško na ogledovanje nekaterih posebno umno obdelanih vinogradov in kmetij. — Predlogu deželnega šolskega sveta za podelitev podpore 50 gold. neki učiteljski vdovi se je pritrdilo. — Pogorelcem v Jablani v občini Mirna Peč se je dovolilo 300 gold. podpore, selanom nekaterih krajev v občini Raka, kateri vsled zadnjih slabih letin trpijo hudo pomanjkanje živeža, pa 1000 gold. iz deželnega zaklada.

— (*Cecilijno društvo*), ki šteje že blizo 250 udov je imelo 14. dne t. m. svoj prvi občni zbor, v katerem se je ustanovilo društvo s tem, da se je izvolil odbor. Kakih 60 duhovnikov in učiteljev je prišlo iz dežele, katerim so se pridružili tukajšnji udje. Po obširnem programu, ki je štel 20 toček, so se vršile v stolni cerkvi mnogovrstne muzikalne produkcije, na priliko: Gregorijanski korál, cerkvena muzika starih in novih časov, eno-, dve-, tri-, četvero- in peteroglasno z orgljami in brez orgelj. Vse se je izvršilo eksaktno, marsikaj izvrstno in izgledno. V zboru, ki je bil v knezoškofjski dvorani, so o družbenih zadevah govorili gg. prošt dr. Jarec, knezoškof dr. Pogačar, prefekt Gnjezda, pater Hugolin, Sattner in Förster. Konečno je bila volitev. Društvu za predsednika je bil izvoljen gosp. dr. Jarec, za tajnika gosp. Gnjezda, za vodjo godbe gosp. Förster, za blagajnika gosp. Bohinec, — za odbornike pa gospodje Hribar, Majer, Sattner, Smrekar in Stegnar. — Vsak prijatelj prave cerkvene glasbe mora želeti mlademu društvu srečen uspeh, da se iz cerkev odpravi muzika, ki v cerkvi ni na pravem mestu, če tudi se prikupuje ušesom lahko miselnega ljudstva. S tem pa nikakor ni rečeno, da bi želeli izgnati iz naših cerkev lepe cerkvi primerne melodije, ki so jih stvarili nekateri nam priljubljeni mojstri poslednjega časa.

— (*Dva mešana vlaka*) po železnici med Ljubljano in Celjem sta začela se 16. t. m. voziti. Zjutraj ob poli šestih gré iz Celja do Ljubljane, zvečer ob poli sedmih pa pride zopet nazaj iz Ljubljane. Ko je prvič ta vlak prišel v Ljubljano, je bila mašina z narodnimi zastavami lepo okinčana in vlak s klicem „dobro došel!“ sprejet, kajti to je popotnikom med Celjem in Ljubljano velika dobrota.

— (*Slavni slikar P. P. Rubens slovenskega rodú!*) „Ali vas luna trka, da kaj tacega po svetu razglašate?“ — Tako slišimo marsikoga iz nasprotnega tabora geodrnjati. Tem nevernim Tomažem naj služijo sledeče vrstice velečenjenega arheologa P. Radisca v dokaz, da trditev ta nisrte izvita. On nam tako-le popisuje zgodovino Rubensove rodovine: „Ker se bode v kratkem v Siegeni slovesno obhajal spomin na tristoletnico, kar je bil Rubens, eden najslavnejših slikarjev vseh časov rojen, zato ne bode odveč, ako po starih Rubensovih rodovinskih listinah na to opozorujemo, da je bil slovenskega rodú. Cesar Maksimilijan I. je posebno rad sinove notranje-avstrijskih rodovin na svoj

dvor jemal — tako škofa Rauberja, škofa Slatkonja, učitelj Prekokarja itd. Tako je tudi iz Celjske okolice na Štajarskem poklical na svoj dvor nekega Rubena (Rubina) in mu službo cesarskega vrtnarja dal. Sin tega cesarskega vrtnarja je postal sodnji prisodnik za plemenitaze v Antwerpenu. Ob času prekucij na Nizozemskem je pobegnil pod Karolom V. v Kolonjo, pa je takrat že svojemu imenu dodal s in namesto Ruben se po Nizozemski pisal Rubens. Tu se mu je v Siegeni l. 1577. rodil sinek Peter Pavel Rubens, prvak v vrsti Evropejskih slikarjev.

Naj dostavim tem vrsticam še to, da v dobroznem muzeju grajščine v Dolu (Lustthal), ustanovljene leta 1829. po baronu Fr. Erbergu, v katerem se nahaja za umetnost in znanstvo mnogo stvari neprecenljive vrednosti, tudi so 3 slike Rubensove, namreč: podoba sv. Jeronima, mane (nebeškega kruha) pad in pa Betlehemski detomor. Za te redke umotvore je pred leti nek Anglešk mecén grofinji Attemsovi hčeri rajncega barona Erberga in sedanji posestnici Dolske grajščine, ponujal več tisoč zlatov, pa mu jih ni hotela prepustiti. — Naj pri tej priliki omenim še to, da ob času Valvazorjevem je v Senožecah se nahajalo mnogo slik (podobe rodovine Porcijove) slavnega Ticiania, v Novem mestu pa oltarna slika slavnega Tintorettova, ki se tu neki še nahaja.“

— (*Valvazorja 12. zvezek*) se ravno razpošilja, in obsega 13 navadnih in eno veliko, mojstersko izdelano sliko. — Veseli nas, da zamoremo poročati, da je ves ponatis tako lep in natančen, kakor smo si ga želeli. V vseh dvanajstih, do zdaj izšlih zvezkih nahajamo 86 podob.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — 16. t. m. sta fzm. baron Mollinary in baron Rodić prišla na Dunaj. Ta prihod je jako velike pomembe, kajti 11. ura bi je in Avstrija mora določno vkreniti, kako bode postopala vprihodnje.

— Vse druge obravnave državnega zbora o tem hipu nimajo nobene važnosti proti razpravam nove pogodbe z Ogrji. Po najnovejših poročilih ni upanja, da bi se pobotale Avstrijska in Ogerska deputacija. Avstrijska deputacija je zavrgla Ogerske zahteve in zahteva, da — namesti dosedanjih 30 odstotkov — Ogrji vprihodnje morajo k skupnim državnim stroškom plačevati ^{31.75} odstotkov, čegar se brantjo Ogrji. Še huji razpor pa bode o banki. — Ogrji so zato vsi potrjeni in hočejo, naj bi kralj odločil znesek prihodnjega doplačila Ogerske k skupnim stroškom. Avstrijska deputacija je izmed sebe izvolila odsek 5 poslancev, ki naj stvar razpravlja z Ogersko deputacijo. Kakor se sliši, je odločni sklep Avstrijske deputacije zelo potrdi tudi diplomate tujih držav. — Tako je naše cesarstvo dandanes v 2 velikih stiskah, katerih ena je notranja, druga vnvanja. Obeh najbolj kriv je Magjar.

— Socijalistov Poljakov, ki nameravajo prekucije v Avstriji in Rusiji, čedalje več zapirajo tukaj. Med njimi je tudi en uradnik c. kr. vseučiliščine knjižarne.

Ogersko. Iz Budapešta. — V zboru so zastopniki „velikega magjarstva“ Iranyi, Helfy in Simonyi interpelirali ministerstvo: kaj bode zarad Rusko-turške vojske? Če tudi bi minister Tisza hotel, ne more jim nobenega odgovora dati zato, ker ne vé, kaj Andrassy storiti hoče, Andrassy pa tudi sam ne vé, kaj bi storil. Zato tudi v Dunajskem državnem zboru nihče ne stavi praznih vprašanj. Narodi Avstrijski pa — pravi „Agram. Presse“ — gledajo s strahom v prihodnost Habsburške monarhije, dokler se velika politika dela — v Buda-

peštu. — Ogerska vlada je ravnokar ukazala, da se nobenemu Magjaru, ki je še podvržen vojaški službi, ne sme dati popotni list v vnanje dežele.

Iz Rusko-Turškega bojišča. — Te dniimate se zgoditi dve važne reči: prestop Donave po Ruski vojni in nastop Srbov na bojišče. Že je podal se knez Milan v Ploješče poklonit se Ruskemu caru in bil je sprejet, Ristić je govoril z Gorčakovom. Oklic vojske se pričakuje brž, ko pride Milan nazaj. — Na Magjare so Srbi jako hudi, ker hočejo, da bi Avstrija zasedla Srbijo brž, ko bi Srbi zopet pričeli boj. — Čedalje očitneje postaja to, da bo tudi Avstrija morala kaj pričeti. Andrassyeva politika je podobna ladiji na morji, ki se ravna po vetru in danes v to, jutri v ono stran jadra; trdnega cilja nima, ampak ravna se po dogodbah, kakor da bi čakal pravega ugodnega trenutka; tega noče, onega ne more storiti. Ali je pa taka neodločna politika na prid Avstriji, je drugo vprašanje. Bi li ne bilo bolje, ako bi se odločno naslonila na mogočnega prijatelja? S tem bi se ne le vtrdil njen obstanek, ampak dosegla bi se tudi gotovost, da se dogodbe na jugu ne bodo vršile v njeno škodo. Kakor se sliši, je Rusija svetovala zdaj, ko so Turki napadli Črnogorce z veliko močjo, naj Avstrija vstavi daljno prodiranje Turkov na Črnogoro, sicer bode to storila Srbska. Andrassy-u in Magjarom to gotovo ni po volji; Andrassy se celó vstavlja temu, da postane Bulgarija samostojna s 4 milijoni prebivalcev. Al kedar pride pravi čas, pač Andrassy-a nihče ne bo prašal za dovoljenje. — Ruski car hoče sam osvoboditi Slované. Ko je prišel v Bukurešt, ga je pozdravil Rumunski metropolit (patrijarh) v imenu vseh pravoslavnih kristjanov kot osvoboditelja vseh kristjanov, enako Konstantinu velikemu. Rumunci mu hočejo pri tem navdušeno pomagati. Car pa se še ni odločil, ali bo Rumunska vojna vdeležila se vojske ali ne. — Ruski listi zdaj vsi enoglasno trdijo, da namen vojske ni le zboljšanje stanú kristjanov na Turškem. Da Ruski listi ne pišejo praznih čenč, kakor na pr. nemški, posebno Dunajski, priča to, da je car Aleksander pisal vredniku „Moskovskih vjedomosti“ jako ljubeznjivo pismo in mu podelil red sv. Ane. — Za načelnika zdravnikov ob Donavi je imenovan znani profesor Pirgov, ki je v enaki službi bil že o Krimski vojski. — Kakor se časniku „Ruski mir“ piše, hočejo tudi Poljaki napraviti narodno vojsko za boj zoper Turka. Vzdržavati jo hoče Poljsko plemstvo. — V Tesaliji je nastala ustaja zoper Turke; že je okoli 2000 ustajnikov na nogah. — Čuje se tudi, da bo Grška poklicala svojega poslanca iz Carigrada, kar pomeni napoved vojske. — Z Bulgarije beže ne

prenehoma kristijani na Srbsko zemljo. Boje se še hujih grozovitosti, ko lansko leto, ker Turki vedó, da jim bije zadnja ura, in se bodo grozovito maščevali nad kristijani. — Škof Strossmayer hudo graja one, ki danes netijo srd med kristijanskimi Slovani z verskimi razlikami.

V Aziji se Turkom slaba godí. Muktar-paša se mora vedno umikati Rusom. Njegova armada je zeló obupna, vedno uhajajo vojaki kar po celih četah. To se godí nekaj iz obupa, nekaj zato, ker so vojaki slabo oskrbovani; ne dobivajo ne živeža, ne denarja. Rusi se vedno naprej pomikajo in oblegajo Kars. Menda bo tudi Erzerum kmalu v njihovih rokah.

Ob Donavi se Rusi pripravljajo še vedno za prestop. Priprave so menda zdaj vse že dovršene in prestopanje se je že pričelo, ker najnovejše poročilo je to, da so Rusi ob Brajli Donavo že prestopili. Najbrže so jo ob enem tudi na drugih krajih. Glavni stan Ruske vojne se je pomaknil iz Ploješča v Aleksandrijo, od koder je le še 6 milj do Donave. Prihodnje dni bodo poročila s tega kraja gotovo eno drugo podila.

Manj vesele so novice o Črnogorcih. Ti so se preveliki sili Turkov, ki so jim hoteli priti za hrbtom na Črnogoro, umaknili iz Hercegovine, da branijo svoj dom. Popustili so Dugi klanec in tako so Turki brez boja mogli oskrbeti trdnjavo Nikšić z živežem. Za to so pa na drugi strani Turke grozno potolkli. Telegrami poročajo, da je 3000 Črnogorcev na Rašini gori premagalo 10.000 Turkov tako, da je Turka ostalo mrtvega 2000, Črnogorcev pa le 115 mož. Na Jelovici so zopet razpodili Črnogorci četo Mehmed-Ali-paševo 15.000 glav. Turka je padlo okoli 1000 mož. To se je godilo na drugi strani. Črnogorci ne morejo svoje pičle vojne preveč razcepiti, sicer jim uide sovražnik v deželo, kakor je v zadnji vojski jim všel Omer paša. Zato so, ko so Turki z veliko večino jeli riti proti Črnigori, popustili Nikšić in zedinili se ob mejah svojih ter tako res otolkli vse Turške čete, ki so hotele napasti Črnogoro.

Žitna cena

v Ljubljani 13. junija 1877.

Hektoliter v nov. denarij: pšenice domače 11 fl. 90. — banaška 13 fl. 24. — turšice 6 fl. 40. soršice 6 fl. 40. — rži 7 fl. — — — ječmena 4 fl. 20. — prosa 4 fl. 70. — ajde 6 fl. 18. — ovsa 3 fl. 4. — Krompir 6 fl. 40 kr. 100 kilogramov.

Kursi na Dunaji 17. junija.

Unirani državni dolg 61 fl. — kr. Ažijo srebra 111 fl. 60 kr. Narodno posojilo 61 fl. 10 kr. Napolendori 10 fl. 7 kr.

Vabilo na naročbo „Novic“.

Koncem tega meseca izteče naročba na „Novice“ za prvo polovico letošnjega leta; zato vljudno prosimo gg. naročnike in prijatelje naše, ki so naročnino le za ta čas odrajtali, naj jo za prihodnjo četrt ali polovico leta ponové že pred koncem tega meseca, da liste poredoma dobivajo v pričetku drugega polletja.

„Novice“ z „Oglasnikom“ vred stanejo:

za pol leta po pošti 2 gold. 40 kr., — v tiskarni prejemanje 2 gold.

za četrt „ po „ 1 „ 30 kr., — v „ „ 1 „

Naročnina naj se po najcenejši poti poštarških nakaznic pošilja pod naslovom Blaznikove tiskarne v Ljubljani.

Administracija „Novic“.

Odgovorni vrednik: Alojzi Majer. — Tisk in založba: Jožef Blaznikovih dedicev v Ljubljani.